

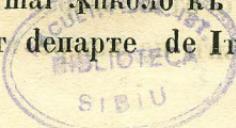
веде **ж**и певоје а скъпа къ флага, ші де аколе **ж**наинте партеа вірбітоаре п'ышн тай стрънде міере de не флорі че мерце **ж**и тоате зілеле ла щізвеіл чеі вірбіте, ші тый ea міере деагата, пентрѣ къ швска **ж**ивінсь нх съ поате аньра, каре а-часть пекквіндъ прієськарій **ж**носкънфле ле нын **ж**и вань ръндвеаль.

Din цівтвл Васлівіл съ фаче міереа чеа тай алеасть а Молдовей, каре есте алвъ ші зъхъръть, пентрѣ твлітіеа тейлор din кодрій ачелві цівт акърора флорі сънт фоарте приіпчоасе алвіелор. Домній гречій обічніеа а трійтете din а-часть міере **ж**и тоді апій ка о просфора ріталіврілор Турчещі din Царіград.

ПАРТЕА а IV.

Despre carattere și obiceiuri le locuitori lor țărăi.

Ромъній **ж**и деовщіе сънт Фъкід віне **ж**налці ла трин-
фратоміш ла Фадъ ші къ дествъль істедіиме **ж**и партъріле лор,
преком търтврісеск стреінї (vezі історіеа Дачій томвл 3,
філа 169) тай сънт **ж**икъ ші съпътствій din патръ, пентрѣ
къ днпъ че вмвль фоарте ѿшор **ж**неръкаї, къ піентбл дес-
въліт ші Фъръ съ'шій акопере громаздъ **ж**и времеле челе тай
греле а ерней днпъ кліматул Молдовей ачел таре ші не ста-
торнік unde аціонце Фрігія пъпъ ла 26 grade de твлте орі.
Боалеле нх съ **ж**икійвеазъ ла фъншій ка ла алте локбрі калде
пічі шів че вра съ зікъ дофторій, пентрѣ ачеаста іаёш пініт
Оріковіе, скрітторівл полоп, сълватіч. Лигроzindсъ de кон-
стітутіеа лор че таре, къ алт фел нх с'ар пъте **ж**иуълеце
i zica лві ачеаста днпъ че търтврісъще тай **ж**иколо къ къ фі-
реа, къ параввріле ші къ ворва нх сънт департе de Італіен,



Іар .Жн торал съйт оамені пачнічі. лесне крезъторі, чістіці,
ла квьнт .Жнгъдзіторі, прїміторі de стрыіні ші гата аші
ръзвна пънъ ла тоарте печінства, фїнд сътеді ші тън-
дрі .Жн френтэріле лор.

Обічеібріле челе стръмошеді .Жнкъ съ ціпѣ de дъншій .Жн
класа de ціос ка о сфінденіе ші тълте съперстіцій чівdate тай
.житъпекъ тінделе лор. Къ локбіторіл de царь крede а фі
стръгой пе пътъп, стахій, фарміче, почітбрі ші а. л. de
каре фоарте съ фереціе, тай сървеазъ кътева зіле пе an,
пептръ ръсалій, че ле .Жнкіпзеск піще фбрій с'аѣ дххбрі ръле
че рънеск пе от пънъ ла .Жналтъл черівлій, деформъндул
кънд ар лъкра ші зілеле хотърте пептръ дънсъле а съ
пръзакі, тай кред de върколачі къ твпческ .Люна ші Соаріле
кънд съ .Жнтъпцъл вре о .Жнтъпчітме, ші пе пътърате лъ-
кърпіde aceminea фіре. Каре ну ле поате чіпева повесті къ dea-
търпітъл пептръ къ ар купріnde томбрі .Жнгреці.

Фемеіле царапілор съйт тай біготе сеаѣ тай реліфіоасъ de
кът барабаїй, пептръ ачеаста ші він din тълта крединцъ
ла некрдинцъ вие орі пептръ къ ну пот rezона лакръріле .Жн
.жидълессл челадівърат ліпсіндзле .Жнвъпътъра ка ші .Жнтълпі-
реа къ оамені вітъладі .Жн ламе.

Еле съйт фрътоасъ ші тай тълт zmade de кът оакешъ,
сеаѣ въллі, феделе лор съйт de обідіе тъете віне къ потрі-
віте тъсбрі ші съйт dea-пррреа веселе ші твпчітоаре.

Moldovenій de къти къ ачей de тъпте ну сатъпъ пічі ла
кіп пічі ла трпі пічі ла .Жнвръкътіите, профілл образвлі
челор din үртъ есте лънгърецъ ші тай серіоз de кът а-
челор di'птъ, първл лор есте пегрі ші поартъ плете сеаѣ въ-
кле пънъ не вітере кънд кътпепій аѣ пътмаї о скрътъ коатъ

с'ањ кікъ (прекът о пътеск еї) ші първл лор смаđ орі кає-
таніö, ла стат сънт твлт тай палц твптенї de кът локві-
торї de ла Сірет .Жи ціос иъпъ ла Ністрѣ, еар .Жибръкъмі-
теа челор din партеа кътпвлв съ кврінде .Жи о кътешъ de
фюор ларгъ ші скртъ пъпъ ла цепнкі че о поартъ не dea
снпра ішарілор с'ањ а верневічлор de иъпъ, къ чізвоте с'ањ
къ ішінені .Жицълаци ви фел de ботіне пъпъ ла глезна пічо-
рвлв, къ връе роши орі верзі ла піжлок, къ сътаке de лъпъ
.Жи дої пері фъръ гъйтане, къ пептаре сеањ цакете de чіт
пъпъ ла връб, вътвъчите къ тъпіче лъпці ші еарна къ ко-
жеаче, орі къ контънъ de постәв въпнъ ші къ къчблъ ръ-
тандъ de оае пе кап. А твптенілор .Жибръкъміте осъвеще
ла кътешъ къ гълервл обічнек ал порта късн тъпъ-
сірі ал 2 иъдрафій; къ .Жи лок de izmene поартъ ішарі с'ањ
япталоні стрънгі пе пічор цъснц de лъпъ .Жи касъ ші .Жи-
кредінді твлт .Жи със фінд тай лъпці de кът мічорвл отв-
лві ші ал З-ле опічеле .Жи лок de чізвоте ші ла піжлок
съ .Жичінг къ о кінгъ латъ de о палнъ тай віне акоперітъ
de настэрі с'ањ вътві de аламъ песте тот прекът ші о тас-
къ сънцевоаръ. Сътакеле лор сънт пегре къ гъйтапгі de
лъпъ ші поартъ тай твлт пълрійле de кът къчблъ іарна ші
вара, фъръ пітмай ла ви фріг шаре, къ піне амъндозъ одать
асемінае осевірі вртеазъ ші .Жи .Жибръкъмітеа фемеілор.

Попорвл ачеста къ аў фостръзвоелнік ші вітеаз, пе вртеазъ
.Жідоеаль атът дынь історіеа църї ші а вечінілор, кът ші
дьпъ цлекареа сеањ аицътвріле че аў пъпъ астъзі ла вънат,
фінд тай твлт .Жицътпльрі къпосквте, пріп каре аў доведіт
къражбл ші воїнчіеа лор .Жи лъпта къ фіаръле сълватіче .Жи
ліпса алтор іспітірі ші с'ањ арътат вредніче.

Аснпра ачестор зісъ dap спре але спріжні ші къ довадъ

петъгъдвітъ, де квійцъ сокот а aminti четігорілор о апек-
доктъ үрматъ жи зілеle поастре жи ціннітвл Neamцv.

Не ла anii 1814 сеаă 1815, пыті адѣк віне aminte, фїнд
твілтъ време трекутъ, жи domniea жисъ а лві Калімах, вп ло-
квіторію din сатвл Гїndъюані ачелві цілт а Neamцvлві, шер-
гънд жи твінте ла въпътоаре токта пе квітіа впві цігльх,
саă піскъ de твінте, вnde ръспандеа о къръвашъ стръмтъ
прін decimea бразілор, ші de аколо съ фъче о прънастє а-
дънкъ жи Фїндъвл къріа шерпвea вп пъръвц, аă зъріт пш-
кашъл о үрсоаікъ грозавъ вїнд асвпра са пе лічоареле dї'на-
пой ръдікатъ прекват овічпбеск ачесте феаре а мерце
кънд съ дѣк ла agoniit пептрв храна пзілор. Ші жидатъ
пшкакашъл жидрентъндві арта чеа цінтвітъ къ каре овічпб-
ескъ плъеші жидеовщіе а зтвла ла асемінеа въпътоаре фїнд
къ бате къ глоптеле ла 100 de паші фъръ грешаль, аă а-
прінс жи клінъ асвпра сї, ші din nenорочіре, орі къ decimea
крепцілор de vnde ста л'аă жиціедекат de а'ші пшне арта ла
окіш към тревве, сеаă къ грава de a житіппіна чеа житъ
фбріе а үрсоаічій іаă zmintit ловітвра, дествл къ п'аă фъквіт
пшікъ алтъ прін словозіреа фоквлві de кът къ іаă звірат
о зреке, пептрв къ о кітісъ ла кап, ачеастъ ловіре dar тай
твілт жи фбрїнд пе фіара сълватікъ, кънд аă сіміт дэререа ші
съпцеле квргъндві din кап, с'аă ренезіт ка фблцервл съ сфъ-
шхе пре пшкакаш пшндві лабілде пе зтвре; ел жисъ фъръ аші
гірде квтптьвл пічі към, фїнд om zздравън ші adівърат
пшкакаш de професіе, аă квпрінс пе лок добітоквл жи брацъ,
ші аă жичепт житре дѣншій ляпта. Къ тоате ачесте ера
възгот къ ляпта пз пвте съ ціе жиціеденг тімп дѣпъ пепотрі-
віреа ляпгъторілор, фъръ о вірвінгъ грозавъ din партеа үрсоаі-
чей лякв че жисші пшкакашъл ъл квноаше фоарте віне. Dar

ел хръне вп алт скоп спре ръзвенаре ка съшъ скоатъ квдитъл de вънат din чингътоаре ші съл днфітъ дн даштапвл лві прекъм аш ші извѣтіт кв маре дзрере ші съферіндъ, къчі не кънд фиара съ сірге ай ръдіка шеледа de пе спінаре үрлънд de чіздъ ші de дзрере къ отвл ѹі сърънде въртос коастеле, ачест din үртъ аш афлат прілеж аш диклеща о тъпъ ші а скоате квдитъл каре днданть ѹі леаш ші днфітъ дн пънтече пъпъ дн пльсьле, атънче фиара пе тай погъндесъ үне пе пі-чоаре, с'аш ръстърнат днданърът ші фінд ацівши лгтъто-рї кіар пе спрінчевана стънкъ іаш лзекат дн үюс, ші пъпъ дн фендул пранастіе с'аш дзс ръстъголіндесъ днклешташ, үроаіка кв пышкашвл прекъм ёроікъ тоартеа днгешасъ ге-ръле фиаре сълватіче дн кърияріле лві.

Аколо віетъл пышкаш стълчіт ші тай оторът аш рътас кінгіндесъ de дзрере пъпъ de кътръ саръ, пепогъндесъ ръдіка de съпът повоара үрсълві пентръ слъбъчівна че аве de атъта сънде че кдре din трънсъл неконтеніт, кънд din днтът-пларе трекънд алці въпъторі ші апропіндесъ de потікъ, аш аззіт үметеле челе днъдьшіт ачелді от ші л'аш скос din пранастіе, дкъндвл ла о съхастріе днвечінать кв кодръ үнде еаш dat tot аціторвл қввінчос ші л'аш скъпат de тоарте. Ачеастъ днтътпларе ацівнгънд ла аззвл Domnвлві, аш по-рончіт съї deie din Вістеріе о ръсплътіре вънеаскъ ші съл скътеаскъ de тоатъ dapea пентръ пілда ші а алтора.

Съ benim акъмла челе векі denprindepі а лор дзпъ скріе-реа Domnвлві Кантемір.

Локжіторі din дара de үюс (zіче) каре съпът овічкіші de тълт, съ тръеаскъ дн ръзвбоі кв Тътарій, съпът остані тай въні, ші оамені тай сълватічі de кът чеалалці (1), ші тай

(1) Дндулгендесъ дара de үюс дзпъ Ка темір, Бесарабіеа деспре Бъдеак каре ера атънчева о.довъ.

твълг сънт ръеколпічі ші не статорнічі, ші даќъ нѣ аѣ пічі
ші протівінк стрѣл съ ватъ ръзвоів, атвиче de тръндевіре
пре лесні съ амънеск, ші съ стърнеск къ рескоалъ аснра тай
марілор съ, жицъ ші жисні аснра Domnіe. Пентръ Дѣтнене-
зееаска сложъ къ пачинъ щінцъ ші твлді di'ntre дъниш
тай алес оаменій чїй ироші, къ тоні зік къ фіеще-каре от
есте хотърът de ла Dѣtnezev zioa торді сале, ші тай жи-
ните de zioa ачеа нѣ поате пітепе съ тоаръ, пічі съ піаръ
ла ръзвоів, ші ачеаста ле дъ лор атът de маре въръщіе,
жі кът вие орі, орвеше съ словод аснра противічелор лор,
а вчиде сеаѣ а пръда, пре Търчі, пре Татарі ші пре Жидові,
Фъръ а сокоті къ есте пъкат кіар вчидеря аснра алтор
неаштрі, тай алес ші чїй че локбеск апроапе de Татарі
Форъ ші вчітъ къ сіргвінцъ, ші кънд фак вре о прадъ жи-
дара Тътьреаскъ, зік къ нѣ аѣ пръдат, че ш'ав житорс пъ-
тай ал лор жирапой, пентръ къ сънт de сокоті жи ачеаста
кътъ Татарі нѣ ар фі авънд пітікъ а лор, Фъръ пътай а-
чеа че аѣ апъкат къ сіла de ла стрѣтошій ромънілор.

Локбіторі de жара de със тот деаши аѣ авът пачинъ прі-
чепере ла ръзвоів ші пічі сънт деиріній а втвла къ артіле
де фок аша de віне ка чїй de ла твнте сеаѣ. Ціосній din
партеа Бъцеагвлі, къчі иї тай вакхроній ъши агонісъск пы-
неа къ съдоареа фенелор, лвкрънд пътътвла, ші пегвітіорінд
къ вітеле, ка съ о тъпъиче жи odixнtъ, de кът съ жиеръщо-
шезе месеріеа артмелор, тот одатъ жи сънт ші феріці de
ръятъді ші жи протівічі фортвнагвлі.

Цоквл Молдовенілор чел тай векій ші оріціналі есте dan-
цул сеаѣ хора каре къ ачест de пе ѣртъ пъти кред а фі
порекліт de ла Гречі de пе къвътвла хорос, ші кънд жичеп

шокъл съ пътеше данцъ, прекъм ші астъзі сътепій зік, трацеї
данцъл, ачест данцъ ъл цоакъ твлці ла ып лок ұнчепънд ұн
шір доі, къте доі, ші формънд о рътвнзаль ка о қвпнп de
оамені че съ тішкъ, апоі фоарте ұнчет ұнкънд ұн фреалта
ші ұн стънга пе тъсбра қынтеквлбі, ші вътънд ла сороаче
din пічор пътънтул. Каптемір ұнсъ тълтъчеце аша къ
шокъл ұн колонъ съ зіче хоръ еар ұн рънд, шынъ а ны съ
принде капителе с'аў марциеле үпвл de алтъл съ кіамъ данц
ші ар фі қвкънт пешеск ворба de данц, дәпъ време апоі
с'аў адоптат твлте шокърі стреіне прекъм сърваска de ла
Сърбі, үпгвреаска de ла Булгарі, ръсаска de ла Рѣши, полка
мазварка de ла Леші ші а. л. ұнкът пътъ астъзі с'аў ұн
тродас тоате шокъріле Европей къ че тай үнпъ гіевъчие ұн
соціетъціле челе марі а пътънтулбі.

Дар ұнтре сътепій пе лънгъ шокъл молдовіеск тот пътая
челе тай din векіш адоптате съ цоакъ, прекъм сърваска үп-
гвреаска ші ръсаска.

Ла пътъ съйт овічпіці съ цоаче тай ұнайнте de қвпнп
ұн оградъ, с'аў ші ұн фръм ші адікъ къ дөвъ ръндэрі, үп-
вл de варваці ші алтъл de фемеі, ші ла амъндөвъ ръндэріле
пън къте ып повъціторіш, ом ұн връстъ ші чінстітъ,
че поартъ ұн тънне ып тоесаг de лепан полеіт сеаў въпсіт
фръмос ші легат ла каптъ къ о пъфратъ сеаў чевреа, адікъ
о ватістъ de тълпан къ петеаль, ші үпвл діптре дъпшій траце
дәпъ sine пре чеалалці din ръндвл съв, desipre фреалта спре-
стънга, ші еаръші desipre стънга аша ұнкът съ стеіе фадъ
ла фадъ, дәпъ ачea ұндырып спате ла спате, ші апоі съ
ұнтоарче фіеще каре рънд ұн 2 копдорі атъта de ұнчет ка
съ ны съ ұнкорче, къ ұнкът авіе съ поате зърі вре о тіш-
каре еар ұнтре амъндөвъ ръндэріле ұші алеце лок фіеще

каре дыпъ чінтеа са. Квкоапеле ші фічеле воіерещі, ъші лвоа локвл din векіш, кънд съ овічкеа рънджеала ачеаста ші .житре воіері, дыпъ стареа варбатвлй, сеаð а татвлй лор, .жись локвл чел di'пты, есте пентрэ повъдгіторіш, ал doilea пентрэ пып, ші ал треілеа пентрэ тірі. Асемінеа ші .жн ръндвл фетеілор есте .житыи повъдгіторівл към с'аð zic а данцвлй фетееск, апоі пына, дыпъ дынса тіреаса, тъкар de съпт ші de старе маі проасть .жкоціїй de кът чеалалці пыпташі, ші ла брышъ съ аместекъ атъндозъ ръндхріле ші ціоакъ окол .жнпрецібр, авънд'ші фіеще каре варват пе фі- мееа са din дреапта, еар холтей къте о'фатъ de стареа лор, дар впе-орі овічкееще хора съ се .жнтоаркъ .жн треі пърці сеаð патрэ, сеаð ші .житрэ пына дыпъ воеа ші іскесінда повъ- дгіторвлй (данц тайстрю).

Афаръ de ціокхріле .жнсъппате, маі ера din векіш о цоакъ de ересі алкътвітъ пе пытере потрівіте adікъ, 7, 9, 11 ші цівкъторій съ кіета Къльшері ші съ adзна одатъ .житрэ вп ап, съ .жнвръка фетееще, ші пыне пе кап къпти de пелін .жнплетітъ ші .жнподобітъ къ алте Флорі, ворвеаð къ глас супцірі imitъnd фетееле ка съ пы съ къпоаскъ, ъші .жнвълеск фаца къ пъпзъ албъ, ші .жн тъпъ поартъ савіе гоаль, ка съ тае къ дынса орі ші пре чіле ар кътеза съ ле дескопере фаца, къчі пытереа ачеаста лі o-da лорв вп овічіе фоарте векіш, аша .жнкът nіmine пы пыте траце ла цівдекать кіеар de фъче ші вчідепе din ачеастъ прічинъ.

Повъдгіторівл четей съ кіета старецъ, ші чел de ал doile прішічеріш, ші аве datorie съ .жнтреве че фел de ціок пофте- ще старіда, ші апоі съ спе челоралапці .жн тайшъ, ка съ пы азъ породвл пытеле ціоквлй, пыпъ кънд ъл ва веде къ окій, пентрэ къ еі аве маі тълт de o сътъ de сърітбрі съ факъ,

ші үпеле аша de потрівіте, ʌн кът ачеј каре үікка съ пыре
къ пø съ атиг de пытъыт, че съ поартъ ʌн въздх, ші къ
ачест феліә de үртърі къ үокбрі ші къ сълтърі, пріп тоате
търгөріле ші сателе съ петрече ачеле зъче зіле, че съпт
длтре празпікл ʌнълдърі Domblay ші а Погорърі Сфън-
твлай Døх, ші ʌнтрø ачеа време пø съ кълка еї аібреа Фърь
пютаі сынг стрешъна вісерічелор ʌnde ʌпопта. Крезінд еї
ачеаста, къ de с'ар фі кълкат ʌн алт лок ера кіңзіш de
стрігоі, ші қынд съ ʌнтылnea не дрøм дозъ чете de къл-
шърі, въте ръзвоі үна къ алта, ші чеата чеа вірбітъ Фъче
лок чеалалте, ші ғань че алкътвea ʌнвоеаль de паче, апоі
вірбіші ера съпшій вірбіторілор 9 апі, ші ʌнтылпльндесъ съ
се омоаре вредпіл ла ачесг феліә de вътъліе, пø съ ʌнкъпе
ұдекатъ, ші пічі окъртбітерій локвлай пø үртъре не ачел
че Фъче үчідерепа, еар четашыі каре съ лега din презші
ла aceminea шітречере, съ ʌндаторе ші үрта кърсвл үокбрі-
лор не 9 апі, ші ліпсънд de ла ʌндаторіреа лбі одатъ тъкар,
чеалалці товаръші тъл деклара а фі кіңзіт de дхврі пекрате
ші de стрігоі, ші тоатъ простімеа породвлай кредеа ачеаста
къ таре сініранціе ші а. л. (вегі Кантемір філа 265).

Фінд къ ам арътат пентрø пуртъріле ші паравріле Мол-
довенілор сокот къ четіторібл пø ва фі петвлдъшт а үі чева
ші пентрø ръндбіеала нпцілор кум съ обічпзеа ʌн цара а-
чеаста маі de твлт а съ фаче.

ʌндеовніе ла Moldova е'ак пъзіт а късътөрі вътруній пе-
філ лор ғань че пъша ʌн леңвіта върстъ de 25 апі, ші фе-
телор ेра ръшине а съ пецъ (съ чеаръ варват) din партеа
лор, фінд обічейл үүрі ка холтей съшій алеагъ соціе лор,
еар пø пърінді фетелор үінере.

Дечі плъкънд'ші үпой холтей о фатъ, тріметеа ла пърінді

ачеа старосте, каре съ кема пешторі къ квънт латіеск, стрікат дін квънт петіторес, ші ачеа іспіте не de парте квдетеле пъріцелор Фечоаре, ка съ въ ле фіе атвиче ръшине, кънд нъ ар воі пъріцій, ші квпоскънд къ ле есте къ вое ка съ о пъріте, атвиче терце старостій .Мікаса' фетей къ тоате ръденіиye тірелві, ші чел маі de Франте .Мітре а пъне квънтул азуме .Мисъннат аіче дін скріереа лві Кантемір адікъ:

„Мошій ші стрътошій пъріцелор пощрі челор маі діна-
їте, ѿмъльнд ла вънат прін кофрі, аў афлат ачеасть царь,
„ші .Мітре каре пі афлъм ші поі аком, ші не хрънім, ші
„не дізмерфъм, къ тіре ші къ лапте дінтрі дънса, дечі
„прін шіда ачеаста фінд .Місъннат ші слъвітвл воіері
„(къ таре) аў терс ла вънат, прін къмші, прін кофрі, ші прін
„тюнді, ші аў дат престе о фіаръ, каре фінд 'ръшиноась ші
„чінстітъ, нъ аў стътгт фацъ къ дънсбл, че аў фыціт ші с'аў
„асканс, ші вінд поі не брта ей, пі-аў адъс .Мітре ачеасть
„кась. Дечі Дампевоастръ тревве съ не'одаш, с'аў съ не
„арътаді ѿнде аў фыціт фіара ачеаста пре каре поі къ атъта
„остепеаль ші съдоаре ам гоніто дін пъстіе.“ Ші маі а-
даоце .Мікъ ші зъче алте алегорій ші метафоре днпъ котъ
съ прічене.

Іар пъріцій зік фінгъ къмкъ ачест фелів de фіаръ нъ аў
веніт .Мікаса лор, че поате къ ей іаў рътьчіт брта ші ea
ва фі асканс а іюреа ла вре ви таеніш, .Місъ дацъ сілеск
старостій, ка пътai de кът съ ле о аръте, атвиче скот пъ-
ріцій .Мітреа лор, о фатъ брътъ ші вътрынь, .Мівръкать
къ страе стрешкоасе, ші .Мітреавъ ей пре старосте de есте
ачеаста фіара ачеа пре каре о каутъ ей, атвиче старостій
зік, къ нъ есте ачеа, „къчі фіара лор ера къ първл галбън

„ка абръл, къ окй ка de шоим, dinдий стъ лопшіраці ка тър-
„гърінтарібл, къ вогіле ка търцеанъл; ла трюп ка о леоайъ,
„ші ла піент ка о левъдъ, деуетеле тай цінгашъ de кът
„чеара, ші фаца тай стрълчітъ de кът Льна ші Соареле.“

Ші дакъ тъгъдвеск пърінџій de ал доіле прекът къ нв аж
възът de ачел феліј de фіаръ, атвпче старостій дај ръспнс
„къ къній лор атъта сълт de адълтекъторі, жпкът пічі одатъ
„нв с'ај жпшълат, ші акам ле-ај dat сънпеле челе тай adi-
„върате, къмъкъ фіара ачеа пре каре о каутъ ей, ар фі аскнисъ
„аколо.“ Двпъ ачеа лъхъндесъ къ ар жптревніца ші арте
ші пнтері, скот апої пърінџій пре фіика лор, жпподобітъ двпъ
пнтина ші авереа лор, ші възінд'о старостій zік, къ ачеаста
есте фіара пре каре о каутъ ей, ші атвпче кіамъ пре вп преот,
сеај дакъ ачеста есте жпнiedекат къ алте тревѣ, апої кіамъ
пре чій тай вътръній din течіеній, ші жпнaintea ачестора ъші
екімъ тірій інеліле, ші двпъ ачеа жпната еаръші тънбеск
пърінџій пре фіика лор, ші ашазъ масъ ші жп времеа кънд
шъде ла масъ, хотъръск zioa ачеа жптръ каре ва съ фіе
нпнта, еар дакъ тірій ера фій de воіері, атвпче фъръ de жп-
воіреа Domnieй, ші фъръ de търтвріеа архіерезлві Епархіот,
нв пнте съ факъ пічі логодна пічі кнпніеа, къчі къ печетлві-
твл сеај търтвріеа Архіерезлві съ жпкредінца а нв фаче о
жпсоціре жп протіва капоапілор вісърічій, ші къ жпвоіреа ші
шіреа Domnieй, пептръ ка съ нв впеаскъ тай de аироапе пріп
легътвра фаміліеі, пеашвріле воіерещі ачеле че нв пльче
Domnілор съ айъ лъцітъ жпппрекер, ші двпъ че съ хотъръ
zioa жптръ каре ера съ фіе нпнта, атвпче жп лъпса че dіnn-
naintea zілеі терце рѣденіле тоате ла каса тірелві ші а
mipeceі, адъкънд чій тай впні лътварі (тозіканій дігані) ші
съ оспъта впні пре алцій ші двпъ че съ ръдіка меселе апої

Фетеле ші алғе фетей черніеаෂ фына аче пентрø ныпть, de а-
чеаста съ кеша петречереа ачеа зіоа чертътвлй, ші де ера
тот фитр'он търг, сеаෂ житр'он сат, орі шъкар де нз съ жи-
тътила кале депъртатъ знеі din алдій дөвъ треі зіле, атвиче
съ жичепеа веcъліеа ныпци de џоі ла амъндөвъ пърціле, ші
шінеа пъпъ Дэмінікъ, зі леңітгъ пентрø квонпіе дөпъ обічеіз
пътътвлй, еар Дэмінікъ съ гътеа тої прієтіній ші реде-
нійле тірелві ка съ адбкъ тіреаса, ші трійтетеа жпайлте ко-
нъкарі сеаෂ депъташъ съ спе de веніреа тірелві, ші каре ера
адбнашъ ла тіреась, стръжвеа ла дрѣт, кътънд съї прінд
пъпъ а нз сосі  ла каса тіреесі, дар ачещеа пентрø ка съ
нз лі съ житътиле асемінеа рұшие ші алецеаෂ кай чій таі
афтері, житътильндесъ жисъ а съ пріnde, аноі ла оаменій чій
проці тү лега пре дъпши фоарте въртос ші тү ныпеа жнітъ-
рътвл кайор, еар ла чій таі de фропте нытай кът тү жи-
квонпіра реденійле тіреесі, ші ляңнд тү житре дъпши тү дөчеаෂ
ла каса еі, жи кіп de робі, дөпъ каре деремоніеа cocind а-
коло, тү житрева пе дъпши че қавтъ? Iap eі da ръспінс
къ ар фі трітешій съ вестеаскъ ръзвоіш, ші оастеа жікъ
жнітать ва сосі, ка съї еіе четатеа, ші дөпъ че зік квонпі-
теле ачесте конакчіеі тү пофте жи ныптрø ші тү сілеа де
віа вр'o кътева пахаръ de він с'аෂ de вѣткъ, аноі ачіеа съ
житрна жнапой къ вре о къці-ва din оаспецій тіреесі, ші
дөпъ че беде оаменій тіреесі къ съ апропіе тіреле, словозе
пе конъкарі къ окърі ші de грабъ плека кътре кась, ші де
ера пріп нытінгъ ескорта тірелві съ іаңінпігъ врта къ дъп-
ший асемінеа ка еі къ чеалалді дөкънді къ сіне, ші дөпъ а-
чеаста адбнъндесъ амъндөвъ пърціле de ныпташъ ла каса
тіреесі, фъче житречері de кай, дөндесъ претій человор таі а-
лешій кълъреді, прекът человор таі проці о ныффратъ еар
челор таі чілстіді ып постав de предв сеаෂ пъпзъ de тътасъ

пептръ кътешъ, ші дѣпъ че съ трїтете оамені **Апніите** ка
съ нѣ съшие ѣnde съ алерде, ші пріп о стрігаре весте **Апчепреа** гоане,
атвичеа каре съ сокотеа а аве **кай** таі вѣпі
плека ла **Фогъ** ші чела че аївпце **Апты** лвоа преміа сінгэр
din тѣна тиресей, ші **калълві** і съ нѣ о кѣпіпъ de **Флорі**
віне алкътвітъ.

Сара фынъ вечерніе летнріе, тирцеа тїрій ла вісерікъ
къ тоатъ слава ші чіпстета кът ле ера пріп пѣтіпъ а о фаче,
ші прїтмеа **кѣпніеа**, **Ап** тіжлокъл вісерічей съ ащерпета вп
ковор, не каріле ста тіреле din дреапта ші тиреаса din
стънга прѣтълві сеаѣ **Архіерезлві** че тѣ **кѣпнпа**, супт ковор
нѣне галбінѣ ѣnde ера съ стеіе тіреле ші тиреаса къ пічоа-
реле, сар ла оамені чї таі проші нѣне талері de арціпт, вп
сънп каре съ **Фундзлеце** къ **dіспредзеск** аввдіеа ші тоатъ
тѣріміа о **калкъ** **Ап** пічоаре; лънгъ фыншії стаѣ нѣпій къ
дозъ **Фъклі** потрівіте, ші аша ле четеще прѣтъл сложва **кѣп-ніеа**,
ші ле скішъ інеліле кътє de тїрі орі, ші **Апподовін-ді** пре амъndoї къ **кѣпнпі** de аяр сеаѣ de **Флорі**, тѣ поартъ
не ла ікоане ка вп **данп**, **кѣпнпінд** **кѣптъреці** обічпгіта **кѣп-тare** а вісърічей, **Ап** времеа ачеаста арвпкъ рѣделе не ла
чей че стаѣ **Апнречівр** арціпд тѣрпнп (парале повъ) алвне
ші хътейш вскат, ка съ аръте къ чеर de ла **Дамнезеѣ** дѣ-
тъторівл de віеадъ, нѣмаї **Апнвіешлагареа** roadelor пътъп-
тълві eap de аввдіе нѣ кафтъ. **Ла** воіері **Ап** съ арвпкъ кофе-
тврі не тїрдале ші орді de арціпт къ петеаль тѣрпнп, не
врмъ da прѣтъл амъндзор тіперілор пънпе **Апніисъ** **Ап** тире
de гѣста de тїрі орі ка вп сънп de ішвіре ші de впнре не-
деспършітъ, каре ачеаста tot съ ѣршеазъ **Ап** съ осевіре
къ пънпеа съ дѣ къ віп, ші пептръ ка съ весълеаскъ прѣ-
тъл таі твлт не прівіторі ла аша прѣзпнпре de вѣквріе тї

амъщеще de трї орї къ пахарвл, ті лънд сферштѣ ачеастъ
церемони, съ житорк къ тоцї ла каса тиресей къ ачеаши о-
ръндвеаль къ каре аж шї тиресей жи ховотънд фада тиресей къ
о пънгъ фоарте съндире de тъстасъ рошіе, опріндъо къ дозъ
същешї, не каре аної ле ват жи пърете ла капвл тінерілор,
фрацї с'ај ръденіле тиресей атвиче кънд есте съ се дакъ
тиреаса ла кълкат.

Шї апої тънтькъ шї веъ de тълте орї пънгъ де кътръ
зівъ, шї не ла трї дынь тиезъл попцей адъче не тасъ въ
къкош фріт къ пепе еар въпл діндре пънташї житра сънти
тасъ шї кънтьнд ка къкошл весте ръвърсаира зорілор шї
дъпъ ачеа дънд тодї оаснци къте вън вакшш въкътарівлвї
съ ръдика de ла тасъ, еар тиреле къ тиреса, діндъсъ de
пънгъ ста жи тіжлоквл касы, шї вън скрійторї чете къ глас
изводвл de зъстре, шї апої зъстреа че ера жи пътърътоаре
шї жи лакрбрї денсъ жи о odae осъбітъ спре а съ веде de
кътръ тоцї пънташї, о житърка жи тръсбрї шї о дъче ла
каса тирелвї.

Атвиче старостіле с'ај ворпічелвл (пофтіторівл ла пъпть)
съ житъдошъ ла пъріцї тиресей шї жи пътеле еї лі череа
ергъч вън пентръ тоатъ сънтираира шї пъказвл каре л'ај пъ-
тіміт къ дънса din прѣпчіе, пънгъ ла чесъл ачела а дінпър-
църї, поменіндъле къте жи тоате фачеріле de віне каре аж
авят ea de ла пъріцї шї тълдеміндъле, ле череа віне-къ-
въптареа лор, каре io шї дај къ лакръш de въкъріе, орї
жисш тиресей сеај пріп алте феде жи пътеле лор, ўї о
трімете ръгънд не Dmnezej, шї не жицервл лор чел пъзі-
торї пентръ амъндої жисодїй съї апере de tot ръвл шї
съ ле дървеаскъ віеацъ вънъ шї війтъ, жи тоатъ времеа кът-
ва фі хотърът de ла Dmnezej а трї шї аної лі да атън-

дворор тінерілор къте ви пахар de він ка съ веे каре съ кема въятвра къй чей фпцъленте, кънд атвиче тѣ позволе съ меаргъ, дар ла вигъ ста ащентъндѣ фрацї, сеаѣ рѣделе челе маї de апроапе а тіресеї къ савіе гоаль. Жп тънъ, не каре пвіндѣ ѹ къртезіш ла апропіереа лор тѣ опре, пънъ съ ръс-кътвра тіреле de ла дѣншій къ ви калвон сеаѣ алтѣ дар по-трівіт че съ фплесне съ ле фактъ, ші атвиче ешъ, свіндѣсь тіреаса сінгвръ. Жп о тръсвръ къ твта сеаѣ алтѣ рѣденіе din фемеї а тірелвї, пентрѣ къ din каса пъріпцілор еї ера о-пріт съ еіе къ сіне вре о сложнікъ, ші атвиче порне дѣнь варватвл еї че тарце жпайте пънъ ла каса лві сеаѣ а пъ-ріпцілор лві.

Пъріпцій фетей токтаї а тріеа зі тарце съї вадъ пе ці-періле ші пе фїка лор каре астъ візітъ съ кема калеа-пре-маре пентрѣ къ. Жп ачел дрѣм орі съ жпптвръшъ пъріпцій de чіпсте, с'адѣде мape рѣmine, фактъ фїка лор съ гъсъ пъ-кътвітъ къ чіпева жпайтеа квпній.

Ачеастъ de пе бртъ жптвръларе тревзе съ о щіе тоатъ лвіма, фїнд къ тіреле а доза зі дѣнь пвпть, кіема пе тоате рѣделе сале, ші ле арата жппрефівръліе квт аѣ фост, апої къта о кърдъ каре ера маї сфѣрматъ, къ квръле рѣпте ші жпхама пе сокрі кънд віне съї вазъ. Жп локвл кайлор, апої пвінд тіреаса жп тръпса съле къ вътвї ші ватцокврі пре пъ-ріпцій еї съ о дѣкъ ла каса лор, опрінд тоатъ зъстреа тіреле спре деспъгвіреа келтвелілор пвпцій ші а. л.

Ачеаста съ брта жпсъ пвтаї жптре царапї, сеаѣ класа de тіжлок, еар жптре воіерї жптврълъндѣсь а пв фі тіреаса феноаръ, съ жпвое пъріпцій фетей квт пвте маї пе асквис къ

ръделе тирелві афъогънді зъстреа ші кънд прін асеминеа
кіпіре нь съ пъте фвоі тъй лвоа фата а касъ.

Конкілле воірещі кънд съ фъче de кътръ Domnі, атвиче
маса чеа таре съ да ла кврте ші не тире тъ афъче къ тръ-
съръ с'аўкалд Domnіск къ алаіш ка не фисві Domnі, нвр-
тънд ші газман de самэр Domnіск не кан, еар ла тасъ
нінді фи дреалта Стынніторівлі слжінділ тоді edeklіе
кврцій, (воірінані къ чінірі) ка не Domnі.

Ачесте овічеіврі ші ръндзелі аж лгат таре префачере de
ла 1806 фи коаче, фи трапреа Рышилор, фи кът акым нь-
маі ръндзеала вісърічеаскъ нь с'аў префъкот de към аж фост
din векіме фиінд о черемоніе канонісітъ de лецеа ші енвіо-
лавіль.

Дар скітвріле фи овічеіврі ші ръндзеле авънд фи сіне
мълте атъннінді, ар фі үп лвкру фоарте гре० ші de пріос
а съ трече үна къте үна тоате, фи ачеатсь історіе пептр
къ сънт фант ші съ пот deoсеві, din чеа че аж фост май
de тълт лвквріле. Ап кът съ атіңе аноі despre късъторій,
поптъл чел de темеіш фиінд фицълециреа лвкврілор, към съ
фичен ші съ сфършеск пънъ ла квнніе фи тре дозъ федъ
стреине үна de алта, despre каре с'аў ші ворбіт фи дестъл,
съ поате зіче къ фи тімпъл de фант овічеівл чел векіш de
а'ші алеафе холтеівл соціе di'пtre фетеле сатвлій үnde тръе,
с'аў скітват din потрівъ къ фицълециреа веквлій ал поэспрек-
зъчеле, бршънд акым ка фетеле съ'ші алеагъ соціл din гра-
мада холтеілор, пециндась фисві пре сіне кътръ нърінгі,
аша дар de пріос есте а май үрта треквінгі de пециторіе
стреім с'аў de старостій къ атътета прѣдіче тіннате прекъз
i de конакчій, опі de іподромірі, с'аў de съвій гоале, ші de

кързі орі de хамбрі рупте ѿні стрікате, пентронъ висвіш
тінерій .Житълніндєсь .Жп тоате зілеле съ тълтъческ таі
жнаіште ші съ .Живоеск сінгврі фоарте ѿнор, даа ші іаръш
Фъръ толтъ грехтате, съ діспарт ла о ляпъ с'аёла дозъ,
ръшынд .Жп стареа дінть .Жикът къ време аре съ фіека о
повесте monotonia не пілдбітъ а вътръпілор чевіеџе үіз-
мътъці de .Жвекврі варватъл къ о фешеіе не діспърциі, дес-
фътъндєсь .Жп о фаміліе патріархалъ.

ПАРТЕА а VII.

Despre Аппърдіреа Молдовей .Жп .Лъбнітру.

Данъ че ам .Жпсъшнат пънъ аіче челе че теад фост пріп
погтінгъ а щі пентръ карактеръл ші овічейріле локхіторілор
уърій, сокот де квійнъ а аръта кіпъл къ каре с'аё регулат
адміністрація пътшптулъ .Жп партеа de кътръ Domnii векі
ші de кътръ үрташій лор .Жп бртъ данъ тікшврареа Мол-
довей.

Молдова кънд съ афла .Жп хотаръле еї челе векі .Жп тоа-
тъ .Житрецішеа ші .Жптиндіреа че ръсфъдатъ, сунт обльдіреа
таі алес лві Стефан Воевод чел шаре, съ .Жптирде .Жп треї
дірекцій пріндіале сунт адміністраторі шарі, спре таі de а-
проапе прівігере, ші кашпъпіреа тревілор Статълві, діндєсь а-
челор пърді сеаё Департаменте үртштоареа пътіре, цара de
Цюс, цара de Сас ші Бесарабіеа, каре ачесте къпріндеаё .Жп
cine 23 de дінвтврі.

Данъ че апої Бъдеагъл с'аё dat Тбрчілор пріп пачеа .Жп-
кееть къ Стефан Воевод ші Сұлтан Mехмед, .Жп апд 1476,